

Valtuustokysymys 26.09.2016

Jätedirektiivi 2008/98/EY määrää jätteitä vähentämään, hyödyntämään, lajittelemaan ja kierrättämään. Direktiivissä on määritelty järjestys jossa ensisijaisesti on vähennettävä ja vasta viimeisenä on polttaminen. Lisäksi jätedirektiivi velvoittaa jätteistä poistamaan paperin, kartongin, metallin, muovin, tekstiilit, lasin, puun ja biojätteet. Lajittelun jälkeen polttokelpoista jätettä jää sekajäteastian ainoastaan 5-15% nykyisestä määrästä. Käytännössä jäteastiat ovat lähes tyhjiä ja biojätteen poistumisen takia hajuhaittoja ei ole. Käytännössä tyhjennysväliksi riittäisi vuosi. Se olisi myös ympäristöteko kun tyhjä ajo jäisi pois.

Puhas Oy on toimialueeltaan sitoutunut toimittamaan polttokelpoista jätettä Riikinnevan jätteenpolttolaitokselle 28000 tn/vuosi 40 vuoden ajan. Puuttuva jätemäärä sopimuksen mukaan joudutaan korvaamaan kevyen polttoöljyn hinnan mukaan. Joensuun kaupunginhallitus on kokouksessaan 15.9.2014 § 391 hyväksynyt Riikinvoima Oy:n osakassopimustekstin:

OTE OSAKASSOPIMUKSESTA

- Jos osakas ei voi toimittaa jätekiintiön mukaista määrää, on osakas velvollinen järjestämään korvaavaa polttoainetta tai korvaaman polttoöljyn käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Joensuun kaupunginhallituksen hyväksymä Puhas Oy:n jätekiintiö on 28000 tonnia polttojätettä vuodessa. Jätekiintiön 28000 tonnia/vuosi 40 vuoden ajan Joensuun kaupunginhallitus on hyväksynyt salaisessa Riikinvoima Oy:n osakassopimuksessa. Polttojätteen määrän 28000 tonnia/vuosi on hyväksynyt kaupunginhallitus. Jo nyt on tiedossa että vuonna 2017 Puhaksen toimittama jätekiintiö jää alle 20000 tonnin.

Puhas Oy laskuttaa tyhjästä ja puolillaan olevasta jäteastiasta täyden astian jätemaksun ja samalla perii siitä täyden astian jäteveron joka pitäisi tiliittää valtiolle. Jäteauto kuitenkin menee jäteasemalle ja mittaa todellisen tonnimäärän ja valtiolle tilitetään jätevero todellisesta tonnimäärästä. Liikaa vilpillisesti peritty jätevero jää yhtiölle. Toiminta ei ole hyvän ja rehellisen kauppatavan mukaista toimintaa. Kyseessä on petos kuntalaisia kohtaan kun peritään vero mutta ei tilitetä sitä valtiolle. Tässä ei toteuteta direktiivin aiheuttamisperiaatetta. Aiheuttamisperiaate on maksu todellisesta jätemäärästä.

Kysymys 1

Maksaako Joensuun kaupunki Riikinvoima Oy:lle puuttuvan polttojätemäärän polttoöljyn hintana?

Kysymys 2

Kuinka on turvattu kotitalouksien oikeudet ettei puuttuvaa polttojätemäärää maksateta kotitalouksilta jätelaskuissa?

Kysymys 3

Miten Joensuun kaupunki suurimpana Puhos Oy:n omistajana aikoo toimia että Puhos Oy jatkossa sitoutuu noudattamaan yleisiä ja hyväksytyjä kauppatapoja ja 2008/98/EY direktiivin velvoittamaa aiheuttamisperiaatetta.

Joensuu 26.9.2016

Perussuomalaisen Joensuun valtuustoryhmä

Veijo Oinonen

TEEMU ARVOLA

SARI SAARELMA

SIRPA HYÖKI

OSMO KOSKI

Sampsa Jaaskelainen Sampsa Jaaskelainen

Fero Bogdanoff FERO BOGDANOFF

Jussi Wiltonen JUSSI WILTONEN

Vastaus Perussuomalaisten Joensuun valtuustoryhmän valtuustokysymykseen poltettavasta jätteestä ja Puhas Oy:n toiminnasta

8555/11.03.02/2016

KH 17.10.2016 § 363

Perussuomalaisten Joensuun valtuustoryhmä jätti 26.9.2016 kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle valtuustokysymyksen poltettavasta jätteestä ja Puhas Oy:n toiminnasta.

Valtuustokysymyksen ovat allekirjoittaneet valtuutetut Veijo Oinonen, Teemu Arponen, Sari Sallinen, Sirpa Hyökki, Osmo Kokko, Sampsa Jääskeläinen, Eero Bogdanoff ja Jussi Wihonen.

Vastaus tulee antaa valtuuston työjärjestyksen 6 §:n mukaisesti viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään neljän (4) viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei voitu antaa.

Kaupunginvaltuusto lähetti kysymyksen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi, joka 3.10.2016 § 342 päätti lähettää asian hallintoyksikön valmisteltavaksi.

Valtuustokysymyksessä on viitattu siihen, että EU:n jätedirektiivi velvoittaa vähentämään, hyödyntämään, lajittelemaan ja kierrättämään jätteitä. Valtuustokysymyksen mukaan tämä velvollisuus vähentää merkittävästi polttokelpoisen jätteen määrää. Valtuustokysymyksen mukaan polttokelpoisen jätteen väheneminen aiheuttaa ongelmia Puhas Oy:lle, joka on sitoutunut toimittamaan tietyn määrän polttokelpoista jätettä Riikinvoima Oy:lle tietyksi ajaksi.

Todettakoon ensinnäkin, että siltä osin kun valtuustokysymyksessä väitetään Puhas Oy sitoutuneen toimialueeltaan toimittamaan polttokelpoista jätettä Riikinvoima Oy:lle 28 000/ tonnia vuodessa 40 vuoden ajan, väite on Puhas Oy:n mukaan virheellinen. Puhas Oy ei ole sitoutunut jätteen toimittamiseen mainituksi määräajaksi. Tämä seuraa jo siitäkin, että pelkästään jätteenpolttokattilan tekninen käyttöikä on noin 25 vuotta.

Jätedirektiivi on annettu vuonna 2008 ja sen määräykset on saatettu Suomessa voimaan jätelailla vuonna 2012. Riikinvoima Oy on perustettu joulukuussa 2012. Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitosta suunniteltaessa on jo ollut hyvin tiedossa, että jätteiden lajittelu, muu hyödyntäminen ja kierrättäminen tulevat vähentämään poltettavan jätteen määrää tulevaisuudessa. Voimalaitoksen kapasiteetti on mitoitettu ottaen huomioon jätteiden tuolloin tiedossa olleet lajittelu-, hyödyntämis- ja kierrätysvelvoitteet. Mm. tästä syystä yhtiön toimialue on pyritty saamaan mahdollisimman suureksi, ja sen osakkaina on kahdeksan alueellista jätehuolto-yhtiötä. Näin poltettavia jätteitä kertyy laajalta alueelta. Riikinvoima Oy:n toimita-alue käsittää noin 640 000 asukasta ja 57 kuntaa.

Edellä olevan pohjalta vastauksena valtuustokysymyksen ensimmäiseen osakysymykseen (Maksaako Joensuun kaupunki Riikinvoima Oy:lle puuttuvan jätemäärän polttoöljyn hintana?) voi todeta, että Joensuun kaupunki ei ole sopimuskumppani Riikinvoima Oy:n kanssa eikä ole sitoutunut maksamaan mitään maksuja Riikinvoima Oy:lle. Siltä osin kun on kyse Puhas Oy:n velvoitteista, Puhas Oy toimittaa Riikinvoima Oy:lle poltettavaa jätettä sopimansa määrän. Jättemäärien väheneminen on huomioitu toimitussopimuksessa niiden tietojen mukaisesti, jotka toimitussopimusta tehtäessä ovat olleet käytettävissä. Lisäksi on huomattava, että Riikinvoima Oy:n osakkaina olevien jätelyhtiöiden suuri määrä antaa mahdollisuuden myös siihen, että yhtiöt voivat keskenään tasata jättemääriä, mikäli jonkun jätelyhtiössä on tilaa. Lisäksi jätelyhtiöt voivat tarvittaessa myös myydä tilaa kiintiöstään ulkopuolisille. Niin ikään Riikinvoima Oy:n osakkaat voivat luonnollisesti olosuhteiden muuttuessa yhteisesti tarkistaa sopimuksia (mm. toimitussopimuksia) muuttuneita olosuhteita vastaaviksi.

Valtuustokysymyksen toinen osakysymys (Kuinka on turvattu kotitalouksien oikeudet, ettei puuttuvaa polttojätemäärää maksateta kotitalouksilla jätelaskussa?) liittyy edellä käsiteltyyn polttojätemäärään. Tältä osin voidaan viitata edellä lausuttuun. Puhas Oy:llä on riittävästi polttokelpoista jätettä. Riikinvoima Oy on perustettu juuri siksi riittävän laajana, että jätettä riittää sen osakkaina olevien jätelyhtiöiden toimialueelta.

Valtuustokysymyksessä on lopuksi esitetty, että Puhas Oy laskuttaisi tyhjästä ja puolillaan olevasta jätetiasta täyden jätemaksun ja samalla perisi siitä täyden astian jäteveron. Jäteauto kuitenkin menee jäteasemalle ja mittaa todellisen tonnimäärän, jolloin valtiolle tilitetään jätevero todellisesta tonnimäärästä. Valtuustokysymyksen mukaan liikaa ja vilpillisesti peritty jätevero jäisi yhtiölle. Toiminta ei valtuustokysymyksen mukaan ole hyvän ja rehellisen kauppataivan mukaista toimintaa. Tähän liittyen valtuustokysymyksessä myös kysytään, miten Joensuun kaupunki suurimpana Puhas Oy:n omistajana aikoo toimia, että Puhas Oy jatkossa sitoutuu noudattamaan yleisiä ja hyväksytyjä kauppatapoja ja jätedirektiivin velvoittamaan aiheuttamisperiaatetta (valtuustokysymyksen kolmas osakysymys).

Valtuustokysymyksen väite siitä, että Puhas Oy jättäisi tilittämättä perimiään jäteveroja, on virheellinen. Jätetioiden tyhjennyshinta koostuu kuljetusmaksusta, jätteen käsittelymaksusta ja arvonnäköveroista. Jäteveron piirissä on jätteen lopullinen sijoittaminen kaatopaikalle. Jäteverovelvollinen on siten kaatopaikan pitäjä eli Puhas Oy. Jätevero on Puhas Oy:lle koituvaa kustannusta jätteen sijoittamisesta lopullisesti kaatopaikalla maan päälle tai maahan.

Käytännössä kaatopaikalle saapuvat jättemäärät punnitaan kaatopaikan portilla ja jätevero määräytyy loppusijoitettavan jätteen tonnimäärän perusteella (70 euroa/tonni). Puhas Oy jakaa tämän valtiolle tilittävän jäteveron määrään jätteenkäsittelykustannuksena yksittäisen jätetiasta tyhjennyshintaan kunkin asiakkaan keskimääräisen jättemäärän mukaan. Tämän on yleinen menettely jäteverokustannuksen siirtämisessä kotitalouksien jätemaksuihin. Yksittäisten jätetioiden punnitsemista jätettä kerättäessä on testattu Suomen olosuhteissa Etelä-Suomessa, mutta talviolosuhteet aiheuttavat nykytekniikalla ongelmia. Puhas Oy seuraa asian kehittymistä, mutta ei voi pienenä yhtiönä olla eturintamassa tekemässä

näitä testejä. Astiakohtainen punnitseminen lisää myös jätteen keräyksen kustannuksia. Asiakkaat (kotitaloudet) päättävät itse sekajäteastiansa koon ja tyhjennysvälin jätelautakunnan määräämissä rajoissa (astian koko enintään 660 litraa ja tyhjennysväli tietyin edellytyksin enintään 12 viikkoa). Näin ollen kukin kotitalous voi itse suoraan vaikuttaa jätemaksunsa ja siten myös maksuun sisältyvän jäteveron määrään valitsemalla itselleen sopivimman astiakoon ja tyhjennysvälin.

Näin ollen vastauksena valtuustokysymyksen kolmanteen osakysymykseen voidaan todeta, että Puhas Oy on noudattanut toiminnassaan lakeja ja muita määräyksiä sekä yleisesti hyväksytyjä kauppatapoja. Puhas Oy ei peri liikaa tai vilpillisesti asiakkailtaan jäteveroa. Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Joensuun kaupunki seuraa konserniyhtiöidensä toimintaa mm. yhtiöiden raportoinnin perusteella. Kaupunki Puhas Oy:n omistajana käyttää omistajalle kuuluvia oikeuksiaan viime kädessä yhtiökokouksessa.

Valmistelija: hallintoyksikkö

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena Perussuomalaisten Joensuun valtuustoryhmän valtuustokysymykseen ja

todeta kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pentti Keskisalo ja Eila Heinonen eivät Puhas Oy:n hallituksen jäsenyyden vuoksi esteellisinä osallistuneet päätöksentekoon asiassa.

KV 31.10.2016 § 95

Ehdotus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena Perussuomalaisten Joensuun valtuustoryhmän valtuustokysymykseen ja

todeta kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:
Asiassa käytiin keskustelu, jossa neljä valtuutettua käytti puheenvuoron.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Teemu Arponen esitti tilapäisen valiokunnan asettamista tutkimaan kysymyksessä tarkoitettuun asiaan.

Valtuutettu Osmo Kokko kannatti Arposen esitystä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että kannatetusta tilapäisen valiokunnan asettamisesta on äänestettävä teknisellä kokouslaitteistolla, jolloin niiden, jotka kannattavat kaupunginhallituksen

esitystä, tulee äänestää JAA, ja niiden, jotka kannattava Arposen esitystä tilapäisen valiokunnan asettamisesta, tulee äänestää EI.

Toimitetussa äänestyksessä annettiin 48 JAA-ääntä, 8 EI-ääntä, tyhjiä 3, yhteensä 59.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi, että edellä selostetun käsittelyn tuloksena, kaupunginvaltuusto on päättänyt hyväksyä kaupunginhallituksen päätösesityksen.

KAUPUNGINHALLITUS/TEEMU ARPONEN

95 § Vastaus Perusuomalaisten Joensuun valtuustoryhmän valtuustokysymyksen poltettavasta jätteestä ja Puhas Oy:n toiminnasta

31.10.2016

20:19:26

Näytä vasta äänestyksen jälkeen (valtuusto)(*).

Äänestys §: esitys KH = Jaa, TA = Ei

(n)	(%)	
48	81,40 %	JAA
8	13,60 %	EI
3	5,10 %	TYHJÄÄ
0	0 %	POISSA
59	100 %	(N / %)

Pippuri Arto (kok.)	JAA
Paukku Saara (kok.)	JAA
Mikkola Ulla (kok.)	JAA
Törmälä Anssi (kok.)	JAA
Rossi Hannes (kesk.)	TYHJÄÄ
Kauppinen Markku (kesk.)	JAA
Hirvonen Eero (sd.)	JAA
Kolehmainen Pekka (sd.)	TYHJÄÄ
Keskisalo Pentti (sd.)	JAA
Karttunen Jorma (kok.)	JAA
Vatanen Paavo (kok.)	JAA
Ketonen Matti (kok.)	JAA
Mustonen Juha (kesk.)	JAA
Väistö Matti (kesk.)	JAA
Heinonen Eila (sd.)	JAA
Pesonen Matti (sd.)	JAA
Tahvanainen Ville (sd.)	JAA
Leino Leo (sd.)	JAA
Eskelinen Seppo (sd.)	JAA
Savolainen Kari (kok.)	JAA
Ihme Jaana (kok.)	JAA
Hjälme Heli (kok.)	JAA
Kukkonen Pekka (kesk.)	JAA
Puhakka Paula (kesk.)	JAA
Kosonen Pentti (sd.)	JAA
Martikainen Maija (sd.)	TYHJÄÄ
Meriläinen Juhani (sd.)	JAA
Wihonen Jussi (ps.)	EI
Jääskeläinen Sampsa (ps.)	EI
Jormanainen Laura (kesk.)	JAA

Parikka Tuula (kesk.)	JAA
Puustinen Timo (kesk.)	JAA
Holopainen Hannu (sd.)	JAA
Rutanen Martti (sd.)	JAA
Väänänen Eira (sd.)	JAA
Hyökki Sirpa (ps.)	EI
Sallinen Sari (ps.)	EI
Heikura Aino (kesk.)	JAA
Väkeväinen Kari (kesk.)	JAA
Hämäläinen Marjo (vihr.)	JAA
Järvinen Päivi (vihr.)	JAA
Räty Heino (sd.)	JAA
Hämäläinen Juha (sd.)	JAA
Oinonen Veijo (ps.)	EI
Kokko Osmo (ps.)	EI
Asikainen Katja (kesk.)	JAA
Surakka Martti (kesk.)	JAA
Autti Hannele (vihr.)	JAA
Minguet Alain (vihr.)	JAA
Haakana Marko (vas.)	JAA
Järvinen Anni (vas.)	JAA
Arponen Teemu (ps.)	EI
Bogdanoff Eero (ps.)	EI
Kainulainen Antti (kd.)	JAA
Ahtiainen Pertti (kesk.)	JAA
Ikonen Päivi (vihr.)	JAA
Tolkki Jaana (vihr.)	JAA
Puhakka Antero (vas.)	JAA
Tahvanainen Petteri (vas.)	JAA